

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-07-13S

СИЛАБУС

навчальної
дисципліни

SYLLABUS

Художньо-ознайомча практика		Art and educational practice	
Шифр за ОП	OK-30	Code in Education Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Архітектура та будівництво	19	Field of Knowledge: Architecture and Building	
Спеціальність Архітектура та містобудування	191	Field of study: Architecture and Urban Planning	
Освітня програма: Архітектура та містобудування		Educational Program: Architecture and Urban Planning	

Рівне - 2023

Силабус навчальної дисципліни «Художньо-ознайомлювальна практика» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньою програмою «Архітектура та містобудування», спеціальність 191 «Архітектура та містобудування». Рівне: НУВГП, 2023. 11 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/18803/>

Розробники силабусу:

Подолець Петро Михайлович, доцент кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки;
Жилка Іван Сидорович, старший викладач кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки;
Гуменюк Іван Степанович, старший викладач кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки;
Подолець Світлана Валентинівна, старший викладач кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки
Силабус схвалений на засіданні кафедри

Силабус схвалений на засіданні кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки
Протокол № 5 від 11 грудня 2023 року
Завідувач кафедри
е-підпис Ромашко В.М., д.т.н., професор.

Керівник освітньої програми:
е-підпис Потапчук І.В., к. арх.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА
Протокол № 3 від 19 грудня 2023 року
Голова науково-методичної ради з якості ННІБА:
е-підпис Макаренко Р.М., к.т.н., професор.

© Подолець П.М., Жилка І.С.,
Гуменюк І.С., Подолець С.В., 2023
© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Художньо-ознайомлювальна практика

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Архітектура та містобудування</i>
Спеціальність	<i>191 «Архітектура та містобудування»</i>
Рік навчання, семестр	<i>2</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>0 год.</i>
Лабораторні/практичні заняття:	<i>60 год.</i>
Самостійна робота:	<i>30 год.</i>
Курсова робота/проект:	<i>-</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>державна</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

Викладач	<i>Подолець Петро Михайлович, доцент кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки</i>

Вікіситет

<https://index.php/>

ORCID

<https://orcid.org/>

Канали комунікації

p.m.podolets@nuwm.edu.ua

Викладач

Жилка Іван Сидорович, старший викладач кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки

Вікіситет

<https://index.php/>

ORCID

<https://orcid.org/>

Канали комунікації

i.s.zhylka@nuwm.edu.ua

Викладач

Гуменюк Іван Степанович, старший викладач кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки

Вікіситет

<https://index.php/>

ORCID

<https://orcid.org/>

Канали комунікації

i.s.gumenyuk@nuwm.edu.ua

Викладач

Подолець Світлана Валентинівна, старший викладач кафедри основ архітектурного

проектування, конструювання та графіки

Вікіситет

<https://index.php/>

ORCID

<https://orcid.org/>

Канали комунікації

s.v.podolets@nuwm.edu.ua

Мета та завдання

Художньо-ознайомлювальна практика є складовою загального процесу формування фахівця-архітектора в умовах архітектурної школи. Практика здійснюється після завершення весняного семестру другого курсу навчання студентів і триває три тижні.

Художньо-ознайомлювальна практика складається з двох частин: перша-пізнавальна-ознайомлювальна, яка спрямована на ознайомлення та короткий аналіз пам'яток архітектури, сучасних об'єктів містобудування і супроводжується їх коротким описом, фотофіксацією та замальовками; друга частина – творча, художня і відбувається безпосередньо на пленері, виконуються замальовки та живописні етюди архітектурного пейзажу, його окремих фрагментів та об'єктів та завершується створенням творчих робіт-живописних та графічних.

Метою вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних та практичних основ, оволодіння засобами архітектурної композиції в процесі виконання практичного завдання, формування відчуття естетики архітектурної форми та її гармонії з навколишнім середовищем, набуття вміння створювати виразний архітектурний образ.

Художньо-ознайомлювальної практики ставить завданням навчити студентів:

- давати короткий аналіз пам'ятки архітектури або об'єкту сучасного містобудування;
- виконувати фотофіксацію об'єктів архітектури та їх деталей;
- виконувати композиційну організацію художнього етюд чи графіки;
- застосовувати на практиці засоби перспективи;
- застосовувати засоби тональної та колірної передачі глибини та цілісності архітектурного пейзажу;
- користуватися графічними та художніми засобами;
- здійснювати творчий синтез у композиції, графіці та живописі.

Підсумком практики є захист студентами виконаних робіт та проведення виставки огляду творчих робіт студентів.

Ключові слова: графіка, живопис, художній етюд, замальовка, фотофіксація, архітектура, композиція, синтез, художній образ.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=34>

Передумови вивчення*
(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Вивчається після дисциплін «Рисунок, живопис, скульптура» та «Композиція»

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів таких компетентностей:

- загальних:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

- спеціальних:

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.

Структура та зміст освітнього компонента

Види занять – **творча частина** (практична):

Рисунок.

Замальовки архітектурного пейзажу окремих об'єктів, архітектурних деталей;

матеріали: папір (А 3), олівець, вугілля, соус, сангіна, туш, перо, однотонна акварель

10 год.

Замальовки пам'ятки архітектури, сучасних об'єктів, деталей;
матеріали: папір (А 4), фломастер, туш, олівець, перо, гелева ручка, кольорова ручка

8 год.

Графічне вирішення архітектурного пейзажу – образне та композиційне вирішення;

матеріали: папір (А 2), техніка виконання довільна 14 год.

Живопис.

Етюди архітектурного пейзажу пам'ятки архітектури;
матеріали: папір (А 3), техніка акварель 10 год.

Етюди архітектурного пейзажу та окремих об'єктів;
матеріали: картон (А 3), техніка акварель, гуаш, акрил, темпера 8 год.

Архітектурний пейзаж пам'ятки архітектри або об'єкта сучасної архітектури, композиційне, художньо-образне вирішення, пластична інтерпретація;

матеріали: папір (А 2), техніка комбінація різних матеріалів, монотипія 10 год.

Всього 60

год.

Види занять – пізнавальна частина (самостійна робота):

1. Знайомство із пам'ятками архітектури та сучасними об'єктами містобудування (сакральна, оборонна, житлова, архітектура громадських будівель).

2. Виконання опису окремих об'єктів архітектури за заданим зразком.

3. Складання короткої історичної довідки.

4. збір даних про автора (за наявності).

5. Опис стилевих властивостей споруди (включаючи композицію).

6. Короткий аналіз конструкцій.

7. Опис інтер'єрів.

8. Аналіз окремих деталей.

9. Фотофіксація об'єкта та деталей з різних ракурсів та положець.

Опис формується на 2-3 аркушах формату А-4.

Відвідування музеїв, галерей та виставок.

Студент самостійно допрацьовує та оформляє творчі роботи, готує роботи до огляду

30 год.

Всього по художньо-ознайомлювальній практиці 90

год.

Форми та методи навчання

Інтерактивні методи навчання створюють умови, коли студент сам відкриває, здобуває, конструює свої знання, уміння, навички та власну

компетентність

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Формами модульних контрольних заходів є визначені дедлайни:	
- МК 1 – рисунок архітектурних пейзажів балів;	20
- МК 2 – етюди пейзажу балів;	20
- творчі роботи з графіки балів;	30
- творчі роботи живопису балів.	30
	Всього
балів.	100

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Ли Н.Г. Рисунок. Основы учебного академического рисунка [Текст]: учеб. для вузов / Н.Г.Ли. М. : Эксмо, 2006. 480 с.
2. Курцер Ю.М. Рисунок и живопись [Текст]: учеб. пособие для вузов / Ю. М. Курцер. – Изд. 4-е, перераб. и доп. М. : Высшая школа, 2001. 272 с.;
3. Демиденко О. І. Рисунок. Гіпсова класична голова людини [Текст]: навч. посібник для студентів вищ. навч. закл. / О.І.Демиденко; М-во освіти України, Запорізький нац. техн. ун-т. Запоріжжя: ТОВ "Фінвей", 2013. 95 с.
4. Учебный рисунок в Академии художеств [Изоматериал]: альбом/ авт.-сост. Б. С. Угарова. М. : Изобразительное искусство, 1990. 160 с.
5. Рабинович М. И. Пластическая анатомия [Текст]: М. И. Рабинович. – 2-е изд. М. : Изобразительное искусство, 1985. 128 с.
6. Ростовцев Н. Н. Учебный рисунок [Текст]: учебник для вузов / Н. Н. Ростовцев. Изд. 2-е, перераб. и доп. М. : Просвещение, 1985. 256 с.
7. Алексеев С. С. Про колір і фарбах. М. : Мистецтво, 1962. 205 с.
8. Барц А. Нариси і замальовки. М., 1969.
9. Волков Н. Н. Колір в живописі. М. : Мистецтво, 1984. 317 с.
10. Волков М. М. Композиція в живописі. М. : Мистецтво, 1977. 263 с.
11. Вундерліх Т. Історія методики малювання. М., 1897.
12. Ли Микола. Основи навчального академічного малюнка. М.: Ексмо, 2004. 480 с.
12. Ли Н. Г. Малюнок. Основи навчального академічного малюнка. Підручник. М.: Ексмо, 2007. 480 с.

Допоміжна література

1. Анисимов, Н .Н. Черчение и рисование [Текст]: учебное пособие/ Н. Н. Анисимов, Н. С. Кузнецов, А. Ф. Кириллов. 3-е изд., доп. М.: Стройиздат, 1983. 368 с.
2. Гордон Л. Рисунок. Техника рисования головы человека [Текст] / Л. Гордон; [пер. с англ.]. М.: ЭКСМО - Пресс, 2001. 120 с.
3. Чиварди, Д. Рисунок. Художественный образ в анатомическом рисовании [Текст] / Д. Чиварди. М. : ЭКСМО – Пресс, 2001. 168 с.;

4. Гицеску, Г. Пластическая анатомия [Текст] / Г. Гицеску. Бухарест: Меридианс, 1963. Т.1,2.
 5 Баммес,Г. Анатомия для художников [Текст] / Г. Баммес. Дрезден: 1982.

Методичні вказівки

1. Методичні вказівки до виконання самостійних робіт «Рисунок мотивів архітектурного середовища» (03-07-69М).
<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/creators/>
2. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура» (03-07-7).
<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/creators/>
3. Методичні вказівки до вивчення курсу з навчальної дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура» (03-07-72М).
<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/creators/>
4. Методичні вказівки до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура».(03-07-73М).
<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/creators/>
5. Методичні вказівки до практичних завдань з навчальної дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура» (03-07-75М).
<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/creators/>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка,6) / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
4. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>
5. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. Режим доступу :<http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
7. Читальня ONLINE Науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ. Осколін О. В. Рисунок, живопис, скульптура. Рисунок черепа людини: метод. вказівки / О. В.Осколін. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. – 28 с. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://chitalnya.nung.edu.ua/risunok-zhivopis-skulptura-risunok-cherepa-lyudini.html>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері архітектури та містобудування, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі

застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічних заборгованостей та повторне вивчення навчальних дисциплін здійснюється відповідно до положення «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Перескладання модулів здійснюється відповідно до положення про «Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС)», <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів та перескладань частин навчальної дисципліни оприлюднюються на сторінці платформи MOODLE.

Неформальна та інформальна освіта

Можливим є визнання (перезарахування) результатів навчання здобувачів вищої освіти, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту НУВГП»: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. Знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та бути перевірені в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Правила академічної доброчесності регламентуються такими документами НУВГП: «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція)», <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>; «Кодекс честі студента», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Правила академічної доброчесності регламентуються такими документами НАЗЯВО: «Плагіат у вищій освіті», https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/plagiat_qa.pdf; «Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності», <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/>.

У випадку списування або іншого порушення здобувачу вищої освіти знижується оцінка під час виконання окремих завдань відповідно до міри порушення.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється без поважних причин пропускати заняття.

Пропущені лекції самостійно опрацьовуються з використанням матеріалу із сторінки дисципліни в навчальній платформі

MOODLE<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1219>.

Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний навчальний план та отримати індивідуальні завдання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4088>

Автор
Доцент

Петро ПОДОЛЕЦЬ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №114
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00